

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ข้อวัป

เป็นที่ทราบกันว่างานก่อสร้างเป็นงานที่เป็นศูนย์รวมของบรรดามุคคละในหลายๆ สาขาอาชีพ อาทิเช่น สถาปนิก วิศวกร นักบัญชี ช่างเทคนิคต่าง ๆ ครอบคลุมการผสมผสานระหว่างเทคนิคต่างๆ ในงานก่อสร้างมาประกอบเข้ากันกับหลักการบริหารงานก่อสร้าง โดยมีจุดประสงค์ให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ทั้งนี้โดยอยู่ที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้วางไว้ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการจะทำงานให้สำเร็จ ได้แก่บรรดาบริษัทก่อสร้างต่างๆ ที่เสนอตัวเข้ามาประมูลรับเหมางานต่อจากเจ้าของงาน ซึ่งทางฝ่ายเจ้าของงานจะมีขั้นตอนต่างๆ ในการเลือกสรรบริษัทก่อสร้างที่เห็นว่ามีคุณสมบัติและความสามารถที่จะทำให้งานสำเร็จลงได้รวมทั้งปัจจัยประกอบอื่นๆ อาทิเช่นราคางานที่เหมาะสม เสถียรภาพของบริษัทซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความมั่นใจให้เกิดต่อเจ้าของงานว่าจะไม่เกิดการทิ้งงานจากทางบริษัทก่อสร้าง อันนำมาซึ่งความเสียหายต่อโครงการที่กำลังดำเนินอยู่

ในโครงการบางโครงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่มีมูลค่าสูงไม่ว่าจะงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนก็ตาม มักจะตั้งเงื่อนไขให้บริษัทก่อสร้างเสนอหนังสือแสดงเกี่ยวกับประวัติ ผลงานที่ผ่านมาในอดีต รวมทั้งแสดงบุคลากร อุปกรณ์และเครื่องจักรต่างๆ ที่บริษัทครอบครองอยู่ อีกทั้งต้องแสดงถึงสถานภาพทางการเงินของบริษัทให้เจ้าของงานทราบด้วยซึ่งบริษัทก่อสร้างที่สามารถเข้าประมูลโครงการขนาดใหญ่ได้มักจะเป็นบริษัทที่มีขนาดใหญ่เช่นเดียวกันและมีอายุของบริษัทค่อนข้างมาก มีประวัติในการทำงานที่ดีและมีผลงานที่ปรากฏต่อสายตาประชาชนภายนอก

และบุคคลที่อยู่ในวงการก่อสร้าง จะเห็นได้ว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างเสริมภาพพจน์ที่ดีให้บังเกิดขึ้นแก่บริษัท แต่สิ่งเหล่านี้มิอาจจะบังเกิดขึ้นได้ง่ายๆ แต่จะเกิดขึ้นได้จากส่วนประกอบต่างๆ หลายอย่าง อาทิเช่นสถานะทางการเงินที่ดีของบริษัทมีเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานกิจการ การหางานมาป้อนบริษัทอย่างต่อเนื่อง การมีทีมงานในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถผลิตผลงาน (Production) ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของเจ้าของงาน ซึ่งหลักการเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงสถานภาพของบริษัทก่อสร้างต่างๆ ไปไม่ว่าจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่หรือเล็กก็ตาม

ในธุรกิจการก่อสร้างนั้นเป็นที่ตระหนักกันดีอยู่แล้วว่าธุรกิจของการรับเหมาก่อสร้าง เป็นธุรกิจที่สำคัญในอันที่จะทำให้อุตสาหกรรมก่อสร้างอันเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศสามารถพัฒนาต่อไปได้ ดังนั้นในการจัดตั้งบริษัทก่อสร้างสำหรับกลุ่มบุคคลผู้มีความประสงค์จะแสวงหาผลกำไรจากการประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้าง การจัดตั้งบริษัทก่อสร้างขึ้นมาจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองตอบความประสงค์อันสิ่งนี้ได้ แต่จากที่กล่าวมาในตอนต้นการจัดตั้งบริษัทก่อสร้างขึ้นมาใหม่ส่วนใหญ่มักต้องเริ่มต้นจากการตั้งเป็นบริษัทก่อสร้างที่มีขนาดเล็กเสียก่อน ซึ่งถ้าทีมงานฝ่ายบริหารสามารถทำการบริหารได้ดีมีประสิทธิภาพ บริษัทนั้นก็อาจคงอยู่ได้ แต่เป็นที่ยอมรับกันว่าการจัดตั้งบริษัทใดๆ ก็ตามขึ้นมาใหม่นั้น ปัญหาต่างๆ มักจะต้องเป็นสิ่งที่ยอมรับว่าผู้บริหารจะต้องประสบและแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ที่เกิดขึ้นอาจเป็นสาเหตุให้บริษัทประสบกับความล้มเหลวในการดำเนินทางธุรกิจ ซึ่งลักษณะของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ถ้าหากผู้บริหารของบริษัทสามารถทราบถึงลักษณะของปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินการของบริษัทได้ก่อน ดังนั้นผู้บริหารย่อมสามารถเตรียมแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาเหล่านี้จะช่วยทำให้ผู้บริหารบริษัทก่อสร้างขนาดเล็กในอนาคตสามารถเตรียมตัวแสวงหาความรู้และได้มีแนวทางในการบริหารได้อย่างเพียงพอเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว

1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการในด้าน การก่อสร้าง จากข้อมูลของศูนย์เอกสารและข้อมูลทางธุรกิจ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ (1) พบว่าในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2533-2535 ได้มีการจดทะเบียนจัดตั้งเพื่อดำเนินธุรกิจด้านก่อสร้าง ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและใน เขตต่างจังหวัด ภายที่ลักษณะการดำเนินงานทางธุรกิจจะออกมาในรูปแบบของ การ จัดตั้งเป็น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลโดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

ปี พ.ศ. 2533

บริษัทจำกัด

ในเขตกทม.	จำนวน	1428 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	4,158,399,000 บาท
ในเขตต่างจังหวัด	จำนวน	22 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	39,100,000 บาท

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ในเขตกทม.	จำนวน	420 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	424,750,000 บาท
ในเขตต่างจังหวัด	จำนวน	34 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	110,700,000 บาท

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ในเขตกทม.	จำนวน	1 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	2,300,000 บาท
-----------	-------	-------	-----------------	---------------

ปี พ.ศ. 2534

บริษัทจำกัด

ในเขตกทม.	จำนวน	1116 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	2,258,930,000 บาท
ในเขตต่างจังหวัด	จำนวน	20 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	66,300,000 บาท

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ในเขตกทม.	จำนวน	446 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	579,335,000 บาท
ในเขตต่างจังหวัด	จำนวน	40 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	179,400,000 บาท

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ในเขตกทม.	จำนวน	1 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	800,000 บาท
-----------	-------	-------	-----------------	-------------

ปีพศ. 2535

บริษัทจำกัด

ในเขตกทม.	จำนวน	1365 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	2,791,120,000 บาท
ในเขตต่างจังหวัด	จำนวน	65 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	619,200,000 บาท

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ในเขตกทม.	จำนวน	624 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	660,042,000 บาท
ในเขตต่างจังหวัด	จำนวน	52 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	98,850,000 บาท

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ในเขตกทม.	จำนวน	4 ราย	ทุนจดทะเบียนรวม	1,850,000 บาท
-----------	-------	-------	-----------------	---------------

จากที่ได้แสดงมาทั้งหมดนั้นจึงเห็นว่า ในประเทศไทยมีผู้ที่สนใจในการดำเนินธุรกิจของการก่อสร้างในรูปแบบของการเปิดเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างมาก แต่ที่ธุรกิจก่อสร้างเป็นสิ่งที่จะต้องขึ้นกับปัจจัยหลายประการในการดำเนินงาน อาทิ เช่น แรงงาน ราคาวัสดุ ภูมิอากาศ อุปสรรคต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างการดำเนินงาน และรวมถึงความสามารถในการบริหารงานด้วย จากเหตุผลต่างๆ ตามที่ได้กล่าวมานี้จึงเห็นว่าธุรกิจก่อสร้างจะเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงในช่วงระหว่างการดำเนินการค่อนข้างมาก ซึ่งจากการสำรวจในปี ค.ศ. 1990 โดย Department of Trade and Industry (2) ถึงตัวเลขเปอร์เซ็นต์ของความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในธุรกิจสาขาต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 1.1 ดังนี้

ธุรกิจภาคการเกษตร	0.7 %
ธุรกิจด้านโรงงานอุตสาหกรรม	25.5 %
ธุรกิจด้านการก่อสร้าง	16.2 %
ธุรกิจด้านการคมนาคม ขนส่ง	6.2 %
ธุรกิจขายส่ง	7.1 %
ธุรกิจค้าปลีก	10.6 %
สถาบันด้านการเงิน	2.0 %
การให้บริการ	10.4 %
โรงแรม	3.2 %
อื่นๆ	18.0 %

ตารางที่ 1.1 แสดงความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในธุรกิจประเภทต่างๆ

จากตารางที่ 1.1 ทาให้ทราบได้ว่าธุรกิจของการก่อสร้างเป็นธุรกิจที่มีอัตราานการประสบความสำเร็จล้มเหลวถึง 16.2 % ของธุรกิจภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด ซึ่งสาเหตุนั้นก็เนื่องมาจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินงานของบริษัท ซึ่ง James J. O'Brien (3) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาต่างๆที่จะต้องเผชิญดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางการผลิต
2. ปัญหาทางการตลาด
3. ปัญหาทางการเงิน

โดยสามารถขยายรายละเอียดของปัญหาแต่ละประการ ตามลักษณะของปัญหาที่จะเกิดขึ้น ตามกระบวนการสำหรับภารกิจของบริษัทก่อสร้างขนาดเล็กที่จัดตั้งใหม่ โดยแบ่งลักษณะของ ปัญหาออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ คือ

1. ลักษณะของปัญหาในช่วงการจัดตั้งบริษัท
2. ลักษณะของปัญหาในช่วงการจัดการภายในบริษัท

สำหรับปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้นในส่วนของบริษัทก่อสร้างที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับบริษัทก่อสร้างที่จัดตั้งมานานแล้ว ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจะส่งผลกระทบต่อรุนแรงมากกว่าอันเนื่องมาจากการขาดประสบการณ์และการเตรียมสภาพการณ์เพื่อรับปัญหา ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการวิจัยให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับบริษัทก่อสร้างที่จัดตั้งใหม่ และค้นหาแนวทางการลดปัญหาที่เกิดขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดตั้งบริษัทก่อสร้างใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการภายในบริษัทก่อสร้างที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่

3. เพื่อเสนอแนวทางการลดปัญหาที่เกิดขึ้นในบริษัทก่อสร้างที่จัดตั้ง ขึ้นมาใหม่

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การทำวิจัยฉบับนี้ ได้ทำการศึกษาลักษณะของการจัดการในบริษัทก่อสร้างขนาดเล็กและจัดตั้งใหม่ โดยบริษัทที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการทำกรณีศึกษานี้ มีจำนวน 10 บริษัทโดยมีอายุอยู่ระหว่าง 1-4 ปี โดยที่การจำแนกขนาดของบริษัทว่าเป็นบริษัทขนาดเล็กนั้นจะใช้ตามความหมายของธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งสำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม(4) ได้ให้ความหมายว่าหมายถึงธุรกิจที่มีเงินทุนจดทะเบียน(Registered Capital) หรือ ทรัพย์สินถาวร (Fixed assets) ไม่เกิน 5 ล้านบาท และทุกบริษัทที่นำมาใช้เป็นข้อมูลจะมีลักษณะเป็นบริษัทจำกัด มีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครโดยมีวิศวกร เป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่นับบริษัทและมีอำนาจในการวางแผนและบริหารงานของบริษัทและลักษณะงานหลักที่รับทำจะเน้นหนักไปในหมวดการก่อสร้างจำพวกบ้านพักอาศัย โรงงาน งานซ่อมแซมและงานต่อเติมต่างๆ ทั่วประเทศ

1.5 วิธีการวิจัย

วิธีการวิจัยแบ่งลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาจากหนังสือ ตำรา ข้อเขียน และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภายในบริษัทก่อสร้าง การบริหารงานทางธุรกิจและหลักการบริหารงานก่อสร้างทั่วไป
2. จัดเตรียมคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ บรรดาผู้บริหารของบริษัทหรือวิศวกรที่ทำงานอยู่ในบริษัท โดยลักษณะของคำถามจะเน้น

เกี่ยวกับการบริหารภายในบริษัท และลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการ

3. ทว่าการสัมภาษณ์บรรดาผู้บริหาร หรือวิศวกรที่ทำงานอยู่ภายในบริษัท
4. จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ทว่าการวิเคราะห์หาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
5. เสนอแนวทางการลดปัญหาและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆที่เกิดขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับบริษัทก่อสร้างที่เพิ่งจัดตั้งใหม่
2. ทราบถึงวิธีการแก้ปัญหาหรือการลดปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดผลเสียหายต่อบริษัทให้น้อยที่สุด
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีความประสงค์ที่จะจัดตั้งบริษัทก่อสร้างขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นการเตรียมการรับมือกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และหาแนวทางการป้องกันเพื่อลดผลกระทบต่อบริษัทให้น้อยที่สุดอันทำให้บริษัทสามารถอยู่รอดต่อไปได้